

Christian Hildebrand

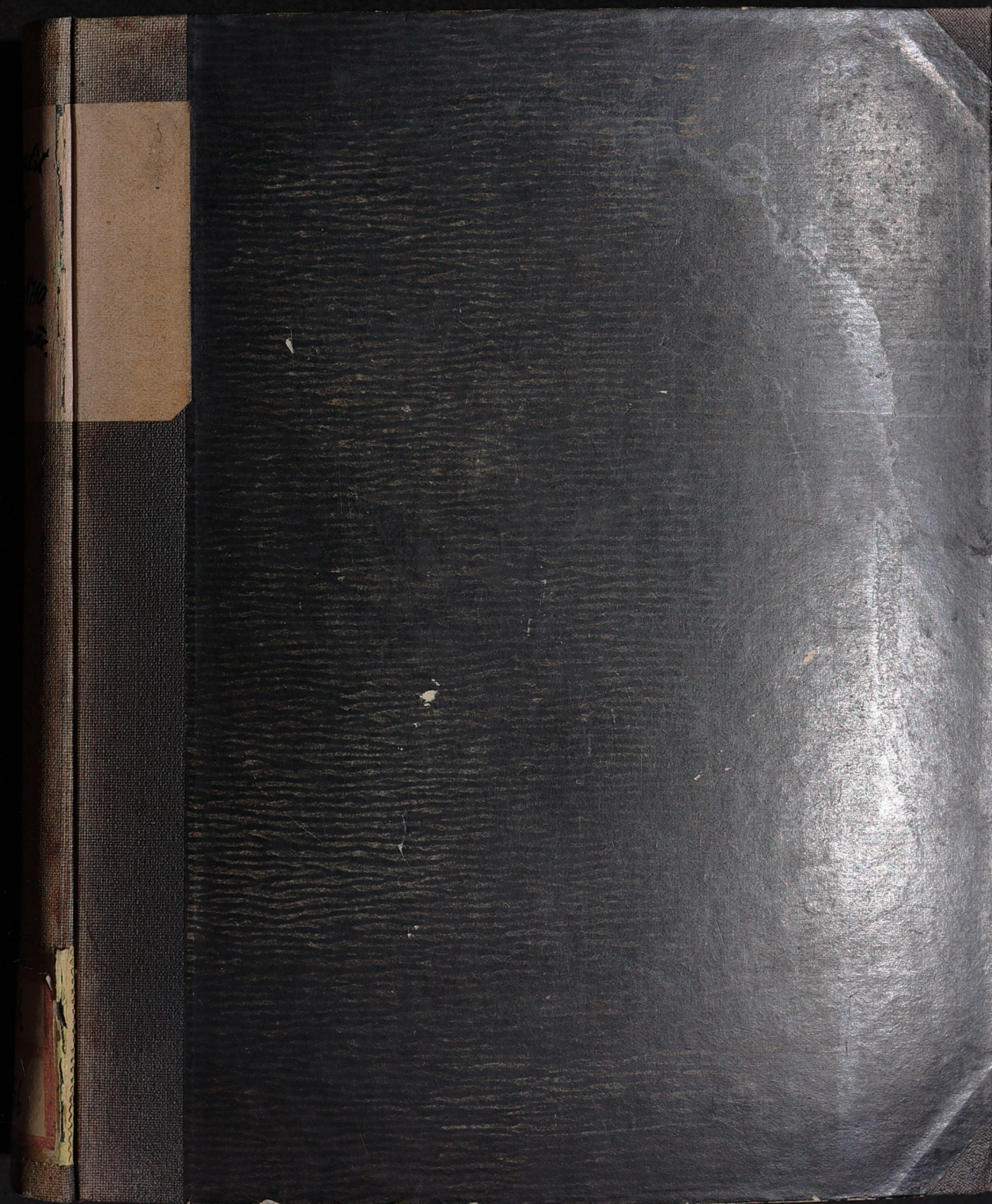
**Programma Æterni Dei, Spiritus Sancti Ex Patre Et Filio Procedentis Majestati
Sacrum Pentecostale Ipso Solemni Die Pentecostes Publice Propositum**

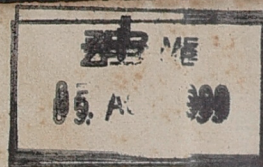
Rostochii: Typis Joh. Wepplingii, [1702?]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1838757228>

Druck Freier Zugang

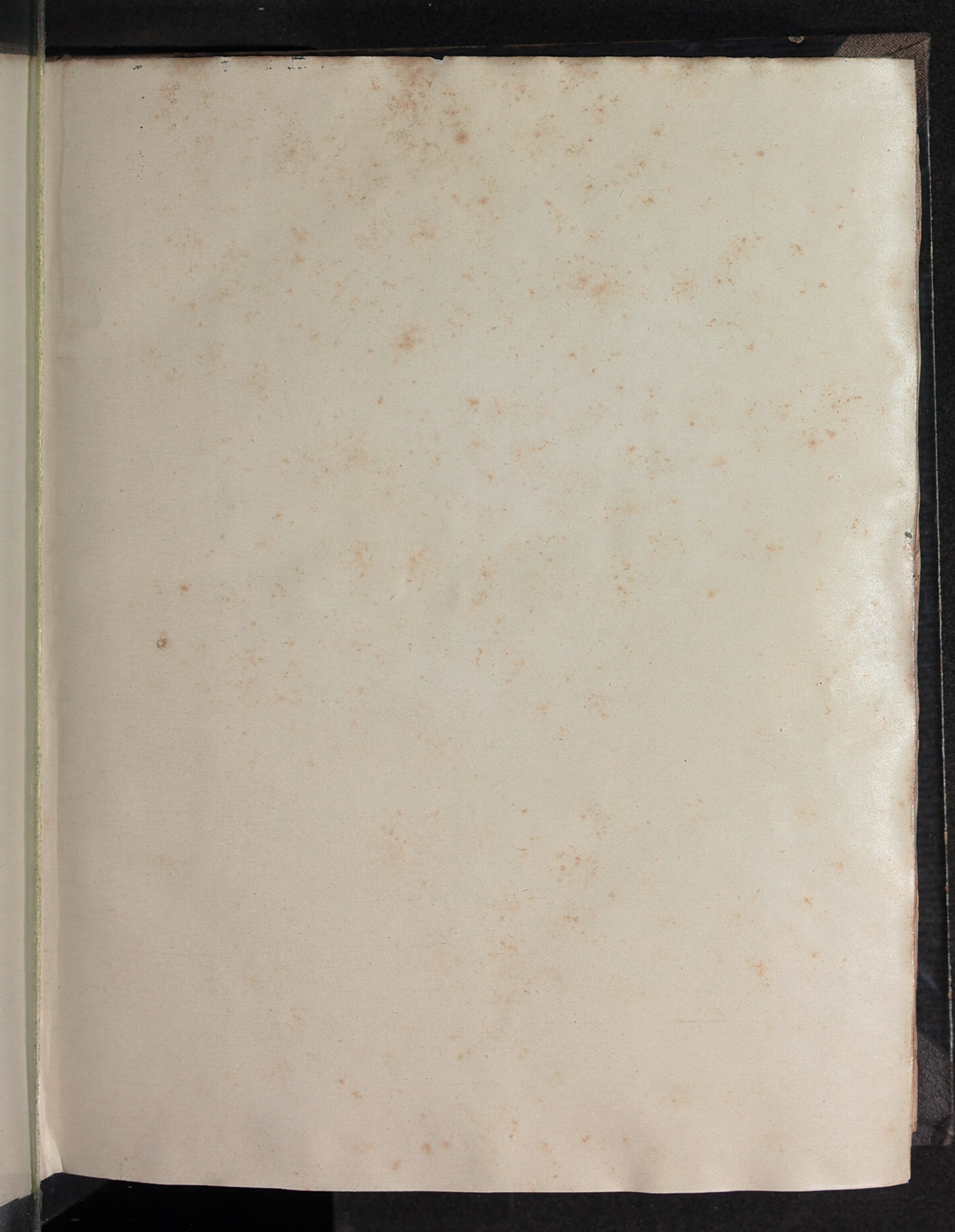

● entsäuert

*Math. h.
2956*

PROGRAMMA
ÆTERNI DEL
SPIRITUS SANCTI

EX PATRE ET FILIO PROCEDENTIS

MAJESTATI
SACRUM

PENTECO-
STALE

IPSO SOLEMNI DIE PENTECOSTES
PUBLICE PROPOSITUM

â

CHRISTIANO HIL-
TEBRANDO,

Logices Professore Ducali Publico, Ordina-
nario, Facultatis suæ SENIORE & UNIVERSITA-
TIS ROSTOCHIENSIS
hodiè

RECTORE.

Rostochii, Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

77 02. 74

Consummato à Salvatore Nostro JESU
CHRISTO nostræ in ara crucis Redem-
ptionis opere, eodemq; per gloriosam re-
surrectionem à mortuis absoluto, & infe-
ris magnificentissimè declarato, consum-
natis deniq; omnibus, quæ per varias ap-
paritiones tam apud alios discipulos,
quam Apostolos præcipuè, (quos blandis-
simo FRATRIS nomine post resurrecti-
onem non dedignatus est ipse Dominus gloriæ) in terris pera-
genda erant : quemadmodum solemne pronuper celebravimus
triumphi JESU CHRISTI maximi, Ita hodie Testum PEN-
TECOSTES totius Universitatis Jubilis dignissimū, feriamur.
Hic dies, qui illuxit ob majestatem maximus ; dies ob largita-
tem optimus, dies ob fecunditatem celebratissimus est. Ap-
proqvint te & magnalia DEI mecum considerate ! Hic enim
ipse dies est, quem æterno Patris & Filii Spiritui, *benedicto*
Domino DEO Israelis, universa, quacunq; se diffundit, Eccle-
sia, festum jam ab ipsis ferè Apostolorum temporibus dedica-
vit. Ingens sane pietatis mysterium, miserisq; mortalibus
beneficium erat, Deus in carne manifestatus, Dominus gloriæ
crucifixus. At minus utrumq; publici plausus daturum, nisi
Victor idem mortis & inferni surrexisset, nisi Apostolis tutu-
ris testibus Catholicis, omni exceptione majoribus, resurrectio-
nis suæ veritatem testatus super omnes cœlos ad ipsum thro-
num majestatis, ad dextram Patris, illam ipsam, quam clavi
lanceaq; in cruce transfoderant, Humanitatem, exaltasset, tri-
umphatosq; Principatus Infernales ostentasset. Verum & hæc
ipsa tot ac tanta merita, illi ipsi *resurgentis, ascendentis adq; Pa-*
tris dextram confidentis, triumphi minus luculenti nec in orbem
gentium, tot lingvis divisarum exituri vix fuissent, nisi factum,
quod peractum hoc ipso solemnī die, publica celebritate vene-
ratur Ecclesia Catholica : *Repleti sunt omnes* SPIRITU SAN-
CTO

CTO & coeperunt loqui aliis linguis, prout ille Spiritus dabat eloqui
 illis, adeo, ut cum essent Hierosolymis habitantes Viri religiosi ex o-
 mni natione illorum qui sunt sub caelo, in stuporem, tantique mi-
 raculi confessionem converterentur: Nonne ecce, omnes isti qui
 loquuntur Galilaei sunt? Quo modo igitur nos audimus eos, suâ quisq;
 lingua, in quam nati sumus & audimus eos nostris linguis loquentes ma-
 gna **DEI**. Non alio sanè fine, quam ut magnum illud arca-
 num resecretæ mortalibus per Christum crucifixum, resurgens
 tem in cælum ascendentem, ad Patris dextram sedentem, por-
 tæ cæli, in orbe gentium, tot lingvis discretarum patefacerent,
 ut magna **DEI** & Græcis & Barbaris exprompte distribue-
 rent, universumq; illud salutis consilium gentes tot retro secu-
 lis absq; **DEO** & Christo agentes & civitate **DEI** extorres par-
 ticiparent; cum complerentur dies Pentecostes, essentq; Apostoli omnes
 concorditer eodem loci, factus è repente sonus è cælo, tanquam ruen-
 tis flatus violenti, qui replevit totam domum, ubi erant confidentes.
 Et visa sunt eis dispersita lingvæ instar ignis, in quo Sanctus ille Spi-
 ritus sedit super unumquemq; eorum. Determinaverat Salvator
 ipse sanctissimum hoc intervallum, dum Apostolis, quos per
 Spiritum Sanctum elegerat, inde à resurrectione ad usq; diem,
 quo sursum receptus est, vivum se exhibuit per dies **XL**. conspectus
 ab eis & elocutus illis quæ ad regnum **DEI** spectant, & jamjam ascen-
 surus in jubilo mandavit, ne abscederent Hierosolymis, sed ut con-
 spectarent promissionem Patris, quam imminentissimam illam in-
 tra decem quippe dies obventuram, sanctissima Voce confirma-
 vit. Vos Spiritu Sancto in vos superveniuro baptizabimini, **NON**
MULTIS POST DIEBUS, eritisq; mihi testes Hierosolymis, in
 tota Judea, in Samaria, in orbe universo ad usq; extrema terra. Nec
 vero aliter Duodecim-Viri illi, qui Sancto Spiritu baptizati in-
 usitatoque sic robore, donoque lingvæ centuplicis ex alto ro-
 borati, profecti in mundum universum, prædicarunt Evange-
 lium ubique **DOMINO** cooperante, sermonemq; per subse-
 quentia

quentia signa confirmante. Propterea post Antecessorés Apo-
 stolos in alios quoq; conversos puta, à defectione Samaritanos,
 in Cornelium cæterosq; auditores Petri, Cognatos Cornelii, in
 illos Discipulos Ephesinos, non sine admirando lingvarum &
 Prophetiæ dono illapsus est ille CHRISTI SPIRITUS juxta
 sanctissimam illam Joëlis Prophetiam *effundendus novissimis tem-*
poribus super omnem carnem, sic ut donum Prophetiæ commune
 futurum esset, *filiorum, filiarum, Seniorum, Juvenum, servorum,*
ancillarum Joel. II. 28, 29 quam ut ostendatur hujus de SPIRITU
 DOMINI, qui est super MESSIA, & inde donatur SEMINI, &
 SEMINI SEMINIS non recessurus ab hoc in seculum Prophe-
 tiæ complementum. Verba scil. quæ DEUS posuit in ore
 CHRISTI, non recedent de ore Christianæ Ecclesiæ, super PE-
 TRAM, non PETRUM fundatæ, IN SECULUM, & ut non
 recedant, Spiritus CHRISTI datus est eidem Ecclesiæ, de quo
 Servator: SPIRITUS veritatis manebit Vobiscum IN ÆTER-
 NUM. Datur quippe Ecclesiæ CHRISTI Spiritus Christi, ut
 Prophetias, quas sine SPIRITU SANCTO nemo intelligit,
 & genuinum illarum sensum illibatum conservet ac custodiat.
 Datur Filiis Sionis t. Ecclesiæ, *ut in omni Sapientia & prudentia*
Spirituali in d. in omni opulentiâ certa persuasionis intelligentia in
agnitione mysterij Dei & PATRIS & CHRISTI magis magisq;
 proficiant. Ita in hoc pentecostali, totius cœlestis, de nostrâ
 miserrimorum quondam salute consilii omniumq; beneficio-
 rum, datur consummatissimum complementum. Ita quicquid
 circa reverendam salutis nostræ Oeconomiam per cæteros dies
 festos memoratur inchoatum vel continuatum, intra hanc Pen-
 costen & hoc ipso imprimis Pentecosten illius die ultimo, per
 sacras porticus celebratur absolutum. Non ignoravit illos
 Pentecostales plausus Ecclesia Vetus: quin potius ut testare-
 tur, quam his ipsis triumphalibus CHRISTI temporibus affi-
 ceretur intime, quantumq; inde conceperit de gloriæ suorum
 filiorum

filiorum fiducia, precatores in hoc Pentecostali seu 50. die-
 rum intervallo prout in diebus Dominicis, in honorem &
 memoriam DOMINI resurrectionis, stantes apud DEUM
 causam perorare, ipsoq; sic statu corporis, *regentos se in spem
 vivam per resurrectionem JESU CHRISTI ex mortuis, ad
 hereditatem immarcescibilem seu Amarantum illam in coelis sibi
 servatam* 1. Petr. I, 3. 4. *Rectaq; facie jam nunc Speculatores esse
 Domini glorie* 2. Cor. 3, 18. testari voluit; de geniculis autem
 adorare vel in adorando geniculari, quia id videbatur esse
 mœrentis & lacrymosi pœnitentis, interdixit, quin haud
 alio fine Baptismum anniversarium in hoc intervallum Pen-
 tecostale transtulit, quam ut credere se profiteretur, quicquid
 habet Baptismus salutaris gratiæ, id omne habere prout Pe-
 trus literis prodit, I, c. 3, 21. *δι' ὁποῦτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ*. Extat
 inter Canones Nicœnos, peculiaris: *περὶ τῆ ἐν Κυριακῇ ἡορῆς
 κλιόντων*, videlicet, cum non deessent, qui ritum illum le-
 viter haberent, & cum die Dominico, tum toto illo 50. die-
 rum ambitu, genua precaturi steterent, ut omnia in omnibus Ec-
 clesiis concorditer servarentur, placuit sancto Concilio, stantes pre-
 ces suas DEO reddere. Præiverat in Libro de Coron. Mil.
 Tertullianus: *Die, inquit, Dominico jejunium nefas ducimus,
 vel de geniculis adorare, Eadem immunitate à die Pasche usq; in
 Pentecostem gaudemus. Rationem traditioni patrocinatorum,
 aut ipse perspicies, aut ab aliquo, qui perspexerit, disces.* Con-
 stat idem non solum ex Canone Trullano 91, Sed ante
 hunc ex Hieronymo adv. Luciferianos, ubi inter multa, quæ
scripta non sint, & tamen rationabilis observatio sibi vindicet
 memoratur exemplum sequens: *Die Dominico & per
 omnem Pentecosten, totum nimirum illud tempus 50. dierum
 à Paschate, de geniculis non adorare paulo pleniori autem
 verborum apparatu rationarium illud pentecostalis tem-
 poris descripsit D. Augustinus Epist. 119. ad Januarium. Non
 frustra, inquit, ipse DOMINUS & 40. dies post resurrectionem
 in hac*

in hac Vita & terra cum discipulis est conversatus, & postquam
 ascendit in cælum, decem diebus interpositis misit SPIRITUM
 S. completo die Pentecostes, qui dies quinquagesimus habet aliud
 Sacramentum, quod septies septem quadraginta novem sunt, &
 cum redditur ad initium, quod est octavus, qui & primus dies,
 quinquaginta complentur, quâ celebrantur post DOMINI re-
 surrectionem, iam non in figura laboris, sed quietis & lætitiæ, pro-
 pter hoc & jejunia relaxantur, & stantes oramus, quod est signum
 resurrectionis. Pergit Augustinus, & diem lætæ legis, qui
 in Veteri Instrumento fuit h̄i q̄eez m̄s heptagesis comparat
 cum quinquagesimo, vel ultimo pentecostalis intervalli Novi
 foederis: Ibi inquit, postquam paschâ, occiso agno celebraverunt,
 dies 50, numerantur usq; ad diem, quo lex data est in monte Sina,
 famulo DEI MOysi, digito DEI scripta: in libris autem Evange-
 lii apertissimè declaratur, digitum DEI significare Spiritum San-
 ctum. Quis hanc lætitiæ divinorum Sacramentorum, cum sa-
 na doctrina luce clarescunt, non præferat universi mundi hujus
 imperiis, etiam inusitata felicitate pacatis? Occiditur ovis, ce-
 lebratur Pascha & interpositis 50. diebus datur lex ad timorem,
 scripta DIGITO DEI. Occiditur Christus, qui tanquam ovis
 ad immolandum ductus est, sicut Isaias testatur, celebratur ve-
 rum pascha & interpositis 50. diebus datur ad charitatem Spiritus
 S. qui est digitus DEI. Quod si olim de Veteri Pentecostali
 intonuit Moses illud Deut. 16, 9. Celebrabis Festum septimana-
 rum, DOMINO DEO tuo, quanto magis nos idem fulmen
 attonabit, monebitque ut hos ipsos altissimæ Sancti Spiri-
 tus majestati sacros dies submississima devotione religio-
 sissime exigamus eidemque cum paria non possimus, quia
 ad illius thronum faciesque, pedesque tegunt Seraphini,
 saltim haud indecora, gratitudinemque pro immensis be-
 neficiis testatura reddamus. Duo poscit in commune nos
 SANCTUS ILLE SPIRITUS, alterum est doctrina de
 SE Catholica & ne quicquam de pari sibi cum PATRE &
 FILII

FILII majestate deminuat; alterum est purissimus sanctissimi Numinis tui cultus ipsaq; fides & Vita, divinæ suæ Voluntati ita accommodanda, *ne unquam tristemus SPIRITUM illum SANCTUM DEI, per quem sumus obfirmati in diem redemptionis.* Quoad punctum primum non aliter credere nos jubet fides catholica, quam illum SPIRITUM non solum PATRIS: *sed & Filii Spiritum* imò *magis* esse, ab utroque per emanationem naturalem æternam, ineffabili modo procedere, ab utroque & PATRE & FILIO in tempore & olim missum, *Et nunc quoque mitti, nec creaturam ad eum: sed PERSONAM* verè divinam Creatorem universæ Creaturæ. DOMINUM cum PATRE & FILIO, sine ulla gradus inæqualitate adorandum & glorificandum esse. Qui SPIRITUS GRATIÆ & appellatur & est, quia gratiarum spiritualium ipsiusque fidei auctor est, ita ut ipsis precibus nostris, gratias cœlestes & insuperabile pondus addat, easdemq; gratias acceptas reddat, atq; ita est SPIRITUS gratiæ & in ipsis precibus gratificationum, illum VERUM esse DEUM, & sic à PATRE & FILIO effundi dicatur ut prout Filius à Patre: Ita ipse velut alia persona ab utroque distingvatur, omnino PERSONAM quoque DIVINAM, credere oportet. Atque illud non solum ex argumento præsentis, in quo *Christus, Dominus transfixus, Orator, Ego, inquit, effundam super domum David Spiritum gratiæ & deprecationum:* Sed & ex aliis V. & N. T. locis imprimis Joh. 14. 16. & c. 15. 28, ex ipsa baptismi formulâ Matth. 28, 19, clarissime constat, ut vel hoc ipso die testis suo merito execranda sit hæresis Sociniana non tam Evnomii quam Macedonii & Sabelli, ab eodem, quo illi olim Antecessores impuro Spiritu impulsæ progenies quæ dum divinum illud opus, quod est gratiam & pacem hominibus conferre, Spiritui s. denegat, dum precari gratiam à Sancto Spiritu nefas existimat, nonne hunc ipsum Spiritum gratiæ à DOMI.

à DOMINO transfixo effusum contumelia afficit? Quod qui
 fecerit, nã illum acerbissimo supplicio dignum; jam olim
 Paulus pronuntiavit Hebr. X. 29. Supereft Pentecostalis
 officii lex altera cultus nimirũ Spiritui Sanctissimo debitus.
 Seraphini non minus ad Spiritus S. quam Patris & Filii ma-
 jestatem intonant *Te 1042109* & SPIRITUM S. venerantur DO-
 MINUM SABAOTH, cujus gloria est plenitudo universæ
 terræ Jes. VI 1.7. Debemus SPIRITUI SANCTO omnes
 & ingenii & animi in nobis dotes. Debemus S. SPIRITUI
 nostram regenerationem & adoptionem ut in illo adoptio-
 nis Spiritu ABBA clamare possimus Rom. 8. 15, 16. Debe-
 mus omnem precum nostrarum Valorem, quia ipse est Spi-
 ritus gratificans nostras preces: ipse subleuat infirmitates nostras,
Es ubi ipsi quid oremus, ut oportet non novimus, ille pro nobis in-
tercedit suspiriis inenarrabilibus Rom. 8, 16. Ingeminemus ex
 intimis animæ præcordiis illud D. Augustini, SANCTUM
 OPUS in nos spira, ut cogitemus: compelle, ut faciamus: Svade, ut
 te diligamus confirma nos, ut te teneamus, custodi nos, ne te per-
 damus! De cœteris ad Vos, Academiæ Cives, Vestris me-
 ritis ac titulis, Honoratissimi, imprimis nobilissima Studi-
 osorum Corona, ad Vos me contero, Vos hæc mea Scri-
 ptio compellat, Vos moneo, hortor & obtestor, agite, ope-
 ram date ut non tantum hisce Spiritui Sancto destinatis fe-
 riis, sed & per omnem vitam, sobrie, temperanter, piè
 & modeste vivatis, Vos Vestraqve studia Spiritui Sancto
 ductori regenda committentes, preces Vestras nostris
 jungatis. Tu a. Sancte Spiritus da nobis oculos
 Videntes & aures audientes!

PP. In ipsis Pentecostes Solennibus Sub Sigillo
 Universitatis A. M. DCC. 11.

Barcode
nicht
vergeben!

21720
↓

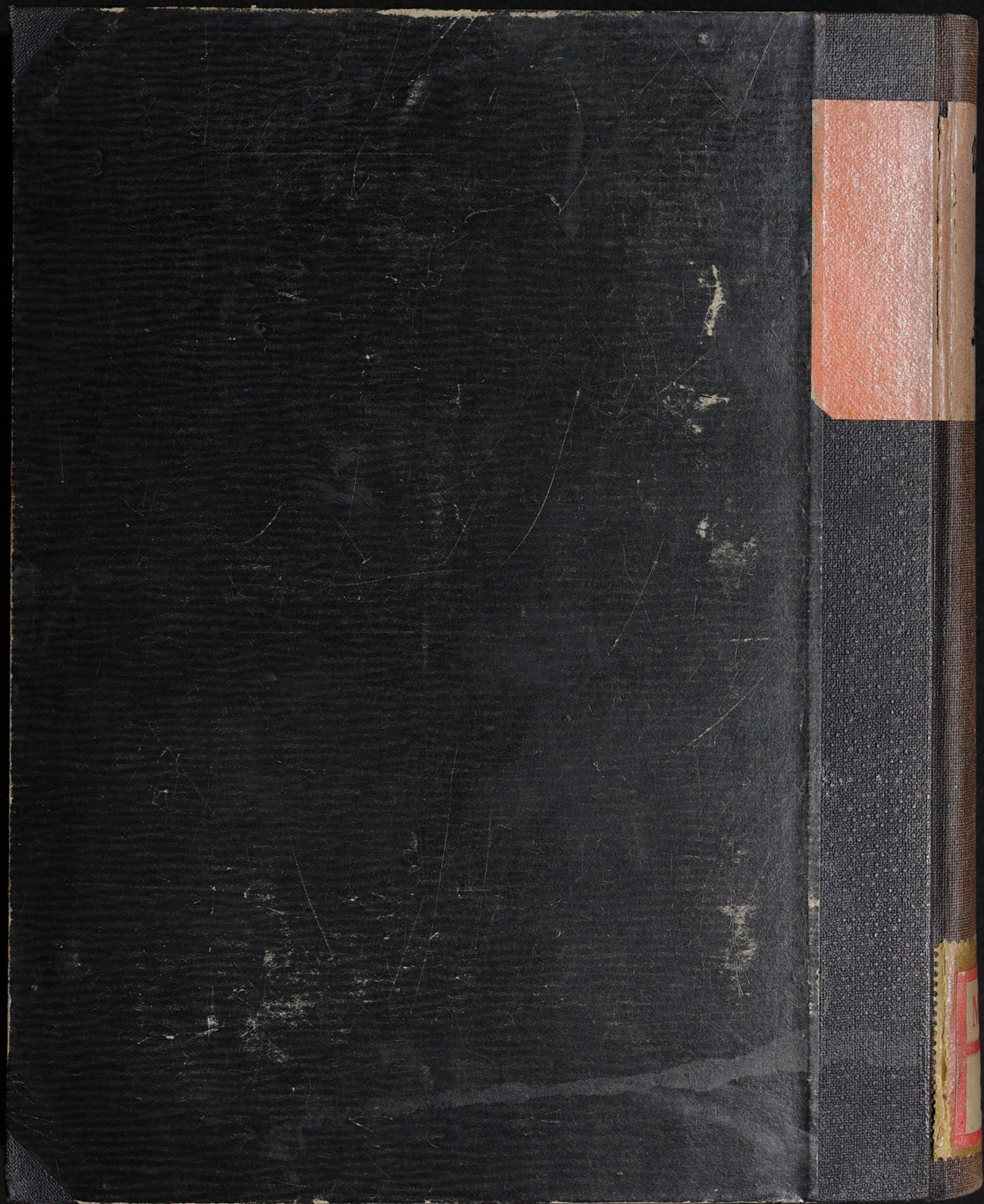
5

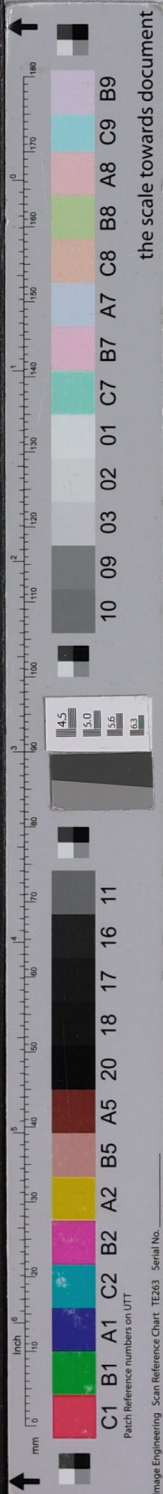
33

LBMV Schwerin

004 132 769

minuatur; alterum est purissimus fan-
i cultus ipsaq; fides & Vita, divinæ suæ
modanda, ne unquam tristemus SPIRITUM
DEI, per quem sumus obfirmati in

Quoad punctum primum non aliter
les catholica, quam illud SPIRITUM
sed & Filia Spiritum oppositor esse, ab utro-
naturalem aternam, ineffabili modo proce-
ATRE & FILIO in tempore & olim mis-
nitti, nec creaturam adeo: sed PERSONA
Creatorem universæ Creatura. DOMI-
& FILII, sine ulla gradus in æqualitate
endum esse. Qui SPIRITUS GRA-

est, quia gratiarum spiritualium ipsi-
t, ita ut ipsis precibus nostris, gratias
bile pondus addat, easdemq; gratiosas
ita est SPIRITUS gratiæ & in ipsis pre-
n, illum VERUM esse DEUM, & sic à
fundi dicatur ut prout Filius à Patre:
sona ab utroque distingvatur, omnino
ve DIVINAM, credere oportet. Atque
gumento præfenti, in quo Christus, Do-
tor, Ego, inquit, effundam super domum
& deprecationum: Sed & ex aliis V. &
Joh. 14. 16. & c. 15. 28, ex ipsa baptis-
o, clarissime constat, ut vel hoc ipso die
ecranda sit hæresis Sociniana non tam
donii & Sabelli, ab eodem, quo illi olim
o Spiritu impulsa progenies quæ dum
quod est gratiam & pacem hominibus
lenegat, dum precari gratiam à Sancto
it, nonne hunc ipsum Spiritum gratiæ
à DOMI.